

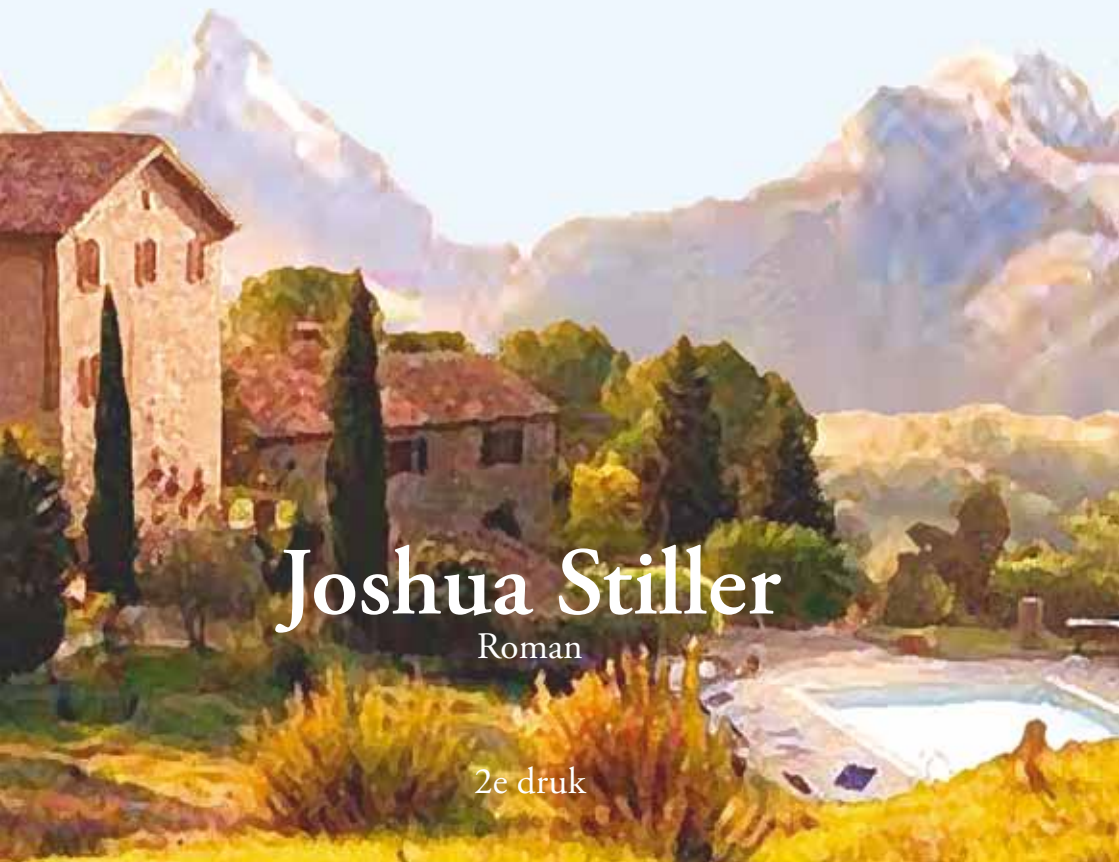
De goddelijke tuinman

Transities in Toscane

Joshua Stiller

Roman

2e druk

Soms gebeurt het, waar mensen vertrouwd bij elkaar zijn, dat er iemand bij komt waardoor kortsluitingen ontstaan.

Patronen raken ontregeld.

Het begon met de tuin.

Een landgoed/hotel zocht een tuinman (m/v).

Er kwam een man met een aura van de wildernis.

Een dag later was er een meisje, met alle vereiste diploma's.

Er was het geheim van de eigenaresse: een brief van de bank.

Er was pressie om deel te nemen in een absurd rioleringsproject.

Absurd? Niet als je het kogelgat zag in de band van Henry's

Landrover, waarmee hij verongelukt was.

Er was dood en er was een wonderbaarlijke wederopstanding.

Sommige gasten vertrokken als een ander mens. In hen was een

al langer sluimerende transitie tenslotte voltrokken.

Ook het landgoed bleef niet onberoerd.

Uiteindelijk ging het niet om het kostelijke water, maar om

geld. Frauduleus geld. En daar is geen woord van gelogen, ook

al is dit een roman.

ISBN 978-90-72475-54-1

Uitgeverij Magister
NUR 301 (Roman)

De goddelijke tuinman

Transities in Toscane

Joshua Stiller

Roman

2e druk

Joshua Stiller, *De goddelijke tuinman*

Copyright © 2015 Joshua Stiller & Uitgeverij Magister

2e herziene druk copyright © 2017 Joshua Stiller & Uitgeverij Magister

Redactie, omslag en opmaak: Ewout Storm van Leeuwen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

magisteruitgeverij@gmail.com

www.magisteruitgeverij.nl (webwinkel)

NUR 301 (Roman)

ISBN 978.90.72475.54.1 (papierenboek)

ISBN 978.90.72475.34.3 (eboek)

In het noorden gromde de donder; het weerlichtte aan één stuk door. Tegen de flikkerende hemel tekenden zich de toppen van het centrale bergmassief af, diep zwart met verlichte contouren. Er was nauwelijks onderscheid te maken tussen de bergtoppen en de wolkenbergen in de hemel, ze zagen er van deze afstand even solide uit. Morgen zou er meer duidelijkheid zijn: de wolken zouden zich verplaatst hebben, de bergen zouden er nog onveranderd staan.

Bea wenste dat haar moeilijkheden net zo zouden verdwijnen als de wolken dat zouden doen na de regen. En dat morgen zou blijken dat het landgoed net zo bestendig zou voortbestaan als de bergen in de verte. Even speelde haar bedwongen woede op. Wat bezielde die mensen om haar het vuur zo na aan de schenen te leggen? Zo onterecht! Zo *not done!* En dat op haar leeftijd! Maar ze was ook bang. Ze durfde de brief van de bank niet aan Henry te laten zien.

Ze dwong haar aandacht terug naar waar ze stond. In de schemerige tuin hing een verwachtingsvolle sfeer. De gebarsten aarde en de verdrogende begroeiing dorstten naar de lavenis die aan de einder beloofd werd.

Goed beschouwd zou je dit... dit wachten, dit ontvankelijk zijn, de essentie van de weeromslag kunnen noemen. De regen was dan de vervulling in het materiële vlak. Zoals een geboorte volgt op een zwangerschap.

Feitelijk riepen de door de hemel naderende ladingen water evenzeer het wachten op als dat het wachten van de aarde en de planten de regen uitnodigde. Er was misschien wel helemaal geen oorzaak en gevolg aan te wijzen. Misschien berustte alles op afspraken.

Verward door haar gedachten wendde ze haar blik van de noordelijke naar de westelijke hemel. Het laatste zonlicht bestreek het zich sluitende wolkendek van onderen met onheilspellende kleuren. Van daar dwaalde haar blik naar opzij, naar het rossig verlichtte profiel van de vreemde bezoeker. Hij was... oer, vond ze, als een rots, vreemd, van een andere orde dan haar wereldje. Ze was er niet gerust op of de man uiteindelijk niet toch een bedreiging zou blijken te zijn.

‘U kunt de tuin nu niet zo goed zien,’ verontschuldigde ze zich. ‘Het onweer maakt dat het veel eerder donker is dan anders.’

Haar eigen afstandelijke zinnen riepen weerzin op. Waarom kon ze niet gewoon zeggen wat ze dacht? Zelfs haar stem vond ze schijnheilig klinken, onwaar, onecht. Waarom verontschuldigde ze zich voor het verdwijnen van het licht uit de tuin? Als de man op tijd op de afspraak was gekomen zou er nog volop daglicht zijn geweest. Weer vlamde ergernis door haar heen.

‘Ik kan de tuin ruiken, mevrouw,’ antwoordde de man. Het schorre stemgeluid was nauwelijks te verstaan. Het had geklonken alsof hij een eeuwigheid niet had gesproken. Ze had meer naar de klanken geluisterd dan naar de betekenis, die pas tot haar doordrong toen ze zijn opmerking in gedachten opnieuw afspeelde. Hij sprak de taal correct, maar met een vreemd bijgeluid. Het was niet eens het accent, al was dat ook hoorbaar. Het was meer dat bekende boventonen er niet waren en onbekende er wel in doorklonken. Zoiets. Meer een muzikale kwestie dan spraakvaardigheid, bedacht ze.

Ze keek weer opzij, zich afvragend of deze zware, zwijgende man haar tuinman zou worden. Of hij haar reddingsplan waar zou kunnen maken. Hij had geen overtuigende indruk gemaakt. Hij had tot nu toe geen woord gezegd. Maar dat kon komen omdat hij in een vreemde omgeving was, dat begreep ze ook wel. Hoewel, was hij wel verlegen? Was dat niet haar eigen aanmatiging? Ze had de man plompverloren van de voordeur naar de tuin gesleept. Ze wist dat ze een zelfverzekerde, aristocratische indruk maakte, wat veel mensen van hun stuk bracht... maar verlegen? Tot haar schrik en ergernis moest ze zich bekennen dat zelf verlegen was. Misschien babbelde ze daarom wel zoveel, zodat ze de man geen kans had gegeven iets te zeggen.

Haar bespiegelingen werden onderbroken door een nieuwe gewaarwording die zich aan haar opdrong. Ze ervoer ineens met al haar zintuigen, met haar huid zelf, dat de tuin geurde; alsof een geliefde werd verwacht.

‘De regen komt, mevrouw. De planten zijn er klaar voor,’ klonk zijn grommende stem. Ze moest er haar keel van schrapen, alsof zij zelf een

kikker in haar keel had. Zou hij haar gedachten geraden hebben? Zouden haar gedachten ook door anderen gehoord worden, door de tuin? Door de planten? Misschien hoorde zij ook hun gedachten wel. Het was misschien helemaal niet zo vreemd als haar gedachten en gevoelens zich niet alleen binnen haar lichaam ophielden, dat ze naar buiten dartelden, op zoek naar anderen om te delen waar ze vol van waren. Ze kreeg een visioen dat om haar heen tientallen kinderen verzameld waren. Sommige leken naar haar te kijken, te luisteren en af te wachten wat zij het volgende moment zou zeggen of zou doen. Ze had de indruk dat er ook een heleboel kinderen hun eigen gang gingen en alleen maar aandacht voor de naderende regen hadden.

Onbeweeglijk stonden de twee mensen in de roerloze tuin, waar planten, bloemen en de aarde zelf de van regen bezwangerde hemel verleidden om zijn levenbrengende water uit te storten. Bea begon over haar hele lichaam te gloeien, ze raakte er bijna vloeibaar van.

Hoelang hadden ze zo gestaan? Het onweer was opeens angstig dichtbij. Hoog boven hun hoofden bondsen implosies, waarvan de echo's over de donderkoppen leken weg te rollen. Lichtontladingen achter de cumuli toonden in flikkerend paars en blauw de in stilstand gevangen beelden van de kolkende wolkenmassa's.

In haar ontzag voor het machtige vertoon kon ze zich voorstellen dat Donar het onweer misschien van boven zou zien als drupjes melk die zich in zijn theekopje als snel groeiende bloemkooltjes verspreidden. Ze glimlachte inwendig om haar fantasie en was opeens niet bang meer. De donder bonkte plotsklaps dichtbij, de grond trilde. De geuren werden zwaarder en dikker. De wilgen langs de beek beneden ruisten luid in de momenten van stilte als het dreunen van de donder even weggestorven was.

'Ik hoor water stromen, beneden, mevrouw. Gebruikt u het voor bevoeiing?'

'Nee, het is te ver. We hebben geen pomp. Er is normaliter voldoende water voor de tuin. Die hele berg daar links van je zit er vol mee en alle bronnen liggen op ons land.'

Ze zag zijn profiel afgetekend tegen de weerlichtende hemel.

‘De mensen hier noemen hem de Waterberg. De helling die je ziet behoort tot het landgoed. De andere kant niet. Die is steil en droog, al het water komt hier aan de oppervlakte.’

‘Dat betekent een eh... benijdenswaardige rijkdom, mevrouw.’

Ze antwoordde niet, ze ervoer een bijna beschamende trots dat zij er de eigenaresse van was. Het was niet alleen dat: er hoorde een speelse vreugde bij.

Ze voelde zich opgenomen temidden van een groepje uitgelaten... wat? Waren het die kinderen? Ze waren in ieder geval niet bang, in tegendeel... het leek wel of ze zich voedden met de elektriciteit in de lucht. De bijna vrolijke spanning nam met elke hartklop toe, ze stond bijna naar adem te happen... haar benen werden slap als bij een opkomend orgasme...

De vervulling kwam kalm; grote druppels tikten op bladeren en maakten doffe plofjes op de stoffige aarde. Even later kwam met een alles overstemmend gedruis de regen. Een gordijn lauw water klaterde neer, zo dicht dat Bea naar adem moest happen. Het leek wel of ze onder een waterval stond. Ze had de ervaring voor geen goud willen missen.

Het duurde maar kort. De kern van het onweer ging langs hen heen. De krakende blikseminslagen waar ze zo bang voor was, bleven uit.

De watervloed nam geleidelijk af tot een gestage regen. De aarde geurde tevreden naar warme modder en nat mos. Ze verbeeldde zich dat het gevoel van aanwezigheid rond haar was opgelost. Vaag had ze het idee dat er allemaal kinderen in de tuin bezig waren met in modder te roeren en planten te schudden om elkaar nat te spatten.

2

Bea draaide zich om en ging de waranda op. Ze hoorde de man achter haar door de modder soppen. Ze rilde in haar natte kleren. Niet omdat ze zich katterig of koud voelde, meer als een huivering van voorbij genot.

De man trok in een vloeiende beweging zijn bovenkleden uit en liet ze achteloos op de planken achter toen hij terug de tuin inging. Bea staarde perplex naar zijn gespierde, zwart behaarde rug. Zijn brede billen en dijen spanden bij elke stap in de natte broek.

Boos ging ze naar binnen. Om zomaar zijn kleden uit te trekken waar zij bijstond! Druipend liep ze naar de badkamer. Links, in de zitkamer, zat Henry bij het open raam. Ze rook zijn pijp. De vertrouwde geur herstelde iets van haar zelfverzekerdheid. De glimp die ze van zijn rolstoel opving bedierf het weer. Henry was zo afstandelijk geworden sinds het ongeluk. Ze kende hem nauwelijks meer.

In droge kleden en met een sjaal om haar natte haren ging ze op de waranda zitten. Ze wilde er zelf uitkomen, zonder Henry's raad te hoeven vragen. Die man paste voor geen inch in het beeld dat ze zich had gevormd van de vrijwilliger die ze in haar advertentie had gevraagd. Maar ze wilde zich wel bekennen dat ze behoorlijk onder de indruk was van de aardse, bijna zinnelijke uitstraling van de man.

Het was nu helemaal donker, op de banen licht na die uit de ramen van het huis achter haar schenen. De regen hield plotseling op. Ze hoorde de laatste sluiers ruisend wegtrekken. Het druppelen van bomen en struiken bleef, dat waren geluiden die tot de tuin behoorden. De bruisende beek droeg bij aan het hoorbare landschap als basso continuo. Her en der klonk kort geroffel in het nachtelijke duister, alsof er kinderen aan de natte takken schudden.

Ze zat als betoverd.

Ze was niet verrast toen de man om de hoek van de garage verscheen. Hij had donkere kleden aan; zijn blote voeten staken er wonderlijk licht bij af. Ze herinnerde zich dat hij een rugzak bij zich had die hij in de garage had neergezet.

Zonder enige blijk te geven dat hij haar opmerkte propte de man het natte bundeltje kleden onder zijn arm en stapte van de waranda af, met de duidelijke bedoeling in het donker te verdwijnen.

'Blijf!' sprak ze dringend.

Het verbaasde haarzelf. Ze was helemaal niet van plan geweest om dat te zeggen.

Hij draaide zich om en keek haar aan. Het licht vanuit de open deur achter haar scheen recht op zijn gezicht. Het was een krachtig gezicht, van nature met een soort spottende uitdrukking. Zwarte haren plakten sluik aan zijn schedel. Een sterke haakneus kwam tussen scherpe vouwen naar voren. De wenkbrauwen waren dik en donker boven de toegeknepen ogen en liepen door boven de neuswortel, waar twee fronsen permanent naast gegrift waren. De volle, gewelfde lippen stonden strak, omlijst door een donkere baard van een dag. Zijn kin tenslotte was rond, zag er hard uit met een kuiltje in het midden. De man stond met één voet al op het pad, de andere nog op het trapje, klaar om de afstap te vervolgen, zijn vrije hand op de balustrade, bevroren in de aanzet om los te laten. Hij keek haar aandachtig in de ogen.

Bea voelde zich innerlijk verzwakken, onmachtig om de situatie op de juiste wijze in te schatten. Uiterlijk probeerde ze niets van haar onzekerheid te laten blijken, alsof dan de hel los zou barsten. Zo was ze opgevoed. Op onzekere momenten ontleende ze er een soort bescherming aan.

Ze merkte verontrust dat ze bezig was de confrontatie te winnen en de man te verliezen. Hij maakte het haar wat dat betreft niet moeilijk.

Door de korst van haar trots heen welde een smeekbede op. Waarom ging hij nou weg? Alleen omdat ze boos was geworden dat hij zomaar zijn kleren had uitgetrokken waar ze bij stond? Hoe had hij dat dan kunnen merken, hij was al weg, de tuin in toen ze haar boosheid voelde opkomen. Zou hij haar gevoelens kunnen opvangen?

Onwillekeurig strekte ze haar hand uit.

Een zweem van aarzeling trok als een verzachtend waas over zijn onaandoenlijke gelaatsuitdrukking. Of was het een glimlach? Ze wist het niet en durfde er niet van uit te gaan dat ze het goed had gezien. Ze beseftte dat door de geringste verkeerde beweging, woord of gelaatsuitdrukking deze wonderlijke man voorgoed zou verdwijnen. Haar hart klopte als een bezetene.

‘Blijf,’ zei ze opnieuw, bijna onhoorbaar. ‘Alsjeblieft.’ Het was de vleierende vraag van een kind dat niet alleen wil blijven. In haar uitnodiging klonk door dat ze hem aanvaardde zoals hij was en dat hij kon blijven als hij wilde. Haar besluit was nergens op gebaseerd; zo voelde het tenminste. Het leek wel of de beslissing buiten haar om was genomen. Alsof die al heel lang vaststond.

Niets aan hem bewoog, maar de strakheid week uit zijn spieren. De beslissende stap, weg van haar en het huis, zou niet gemaakt worden. De teerling was de goede kant op gevallen. Ze zuchtte diep en wees op een stoel naast haar.

‘Wilt u niet gaan zitten?’ Ze keek naar zijn bemodderde voeten. ‘Morgen maken we de vloer wel schoon.’

Ze keek met wijdopen ogen naar hem op toen hij de twee treden van de waranda weer opging. Weifelend liet hij zich in de aangewezen stoel zakken. Het oude rotan meubel kraakte onder zijn gewicht.

Ze wist even niet wat ze nou moest doen. In plaats daarvan keek ze naar haar eigen blote voeten. De beroering in haar binnenste bedaarde, geleidelijk kon ze weer coherente gedachten vormen.

‘Ik wil graag meer over u weten,’ begon ze, ‘maar misschien wilt u eerst wat eten en drinken? U heeft een lange reis achter de rug.’ Het gastvrouwschap was bij haar een manier van leven. Het ging grotendeels buiten haar bewuste wil om.

De man knikte, een gerommel uit zijn buik bevestigde haar veronderstelling.

‘Wacht hier, ik zal wat eten opwarmen,’ zei ze haastig en krabbelde met vlugge gebaren overeind. ‘Wat wilt u drinken? Iets warmes, thee of koffie? Of bier, wijn?’

Hij aarzelde en lanceerde totaal onverwacht een soort guitige blik, waar ze confuus van werd.

‘Graag eerst water, want ik heb erge dorst. Maar mag ik misschien ook een glas wijn? Daar heb ik wel trek in.’

‘Dat is goed.’ Het beviel haar dat hij eerlijk zei wat hij wilde.

In de ouderwetse, ruime keuken was niemand.

Ze zette de elektrische oven aan. De schotel waar ze die avond maar een beetje van had gegeten, in een soort verontruste afwachting van het aangekondigde maar uitblijvende bezoek, was nog lauw en zou gauw genoeg heet zijn. Met een karaf water, een al geopende fles wijn en glazen op een blad keerde ze terug naar de waranda.

Ze trok met haar voet een tafeltje bij en schonk haar gast twee glazen in, één met kleurloos en de andere met helderrood godennat. Ze was bijna net zo trots op hun bronwater als op hun eigen wijn. Het blad zette ze op een ander tafeltje en ging het eten halen. Zelf nam ze ook nog een bordje. Bij nader inzien bracht ze ook een portie naar haar echtgenoot, die mijmerend boven een boek dankbaar opkeek.

‘Dank je,’ zei hij zachtjes. ‘Daar heb ik nu wel trek in.’

Ze zag dat hij voorzien was van wijn, glas, asbak en servet en liet hem in de halfdonkere kamer achter, in de lichtkring van de leeslamp achter zijn rolstoel.

3

Haar gast nam met een erkentelijke blik het warme bord aan. Blazend op elke hap at hij voorzichtig van de hete pie. Hij smakte waardierend, onwillekeurig leek het wel. Ze keek met een gretige blik toe, hoe hij zich bewoog, hoe hij het bestek vasthield. Hij hanteerde het wijnglas bijna teder in de kom van zijn hand, het steeltje met de voet stak als het pootje van een kuikentje tussen zijn vingers uit.

‘Vertelt u eens wat over u zelf,’ vroeg ze, toen zijn bord leeg was. ‘We hadden u hier vanmiddag al verwacht. Heeft u oponthoud gehad?’

‘Ja mevrouw,’ antwoordde de man. ‘De trein had een rund aangereden. Het duurde bijna vier uur voordat we verder konden.’

‘Een rund?! Waar dan? Hoe...?’

‘Ik weet het niet, mevrouw,’ zei de man, verontschuldigd zijn armen uitspreidend. ‘Ik schrok wakker toen ik van de bank af viel vanwege het harde remmen. Ik weet niet waar de trein op dat moment was, maar in

ieder geval nog zeker een uur rijden van de stad waar ik de bus moest nemen naar uw dorp. Het is daar een woest, onbewoond gebied. Het was een rund van een zwervende kudde. Het beest was dood en de trein was beschadigd. Er moest een locomotief van de andere kant komen om ons verder te slepen.'

Ze knikte en bleef hem aankijken. Ze had het gevoel dat hij nog niet uitgesproken was.

'Maar... u bent toch gekomen,' moedigde ze hem aan toen hij stil bleef. Hij knikte en keek haar ondoorgrondelijk aan. Nee, dacht ze, hij kijkt niet ondoorgrondelijk, hij treurt. Haastig wilde ze wat zeggen om de pijnlijk wordende stilte niet te laten voortduren, maar hij was haar voor. 'Ja,' zei hij. Zijn blik zwierf de donkere tuin in. 'Dat stomme beest.' Hij keek haar weer aan, er lag een boosheid om zijn ogen. 'Het was helemaal niet nodig geweest als er beter op gelet was.'

Ze begreep niet waar hij op doelde. Wie moet er dan op een wilde koe letten? Ze schonk zichzelf een glas wijn in om zich een houding te geven. 'Maar ik ben toch gekomen,' herhaalde hij haar opmerking. Hij keek naar zijn voeten, die zwarte afdrukken en vegen op de houten planken hadden achtergelaten. 'Ik ben u dankbaar dat u me nog heeft willen ontvangen.'

'Ja, maar dat spreekt toch vanzelf? Trouwens, u kunt op dit uur van de dag nergens anders heen. Natuurlijk bent u onze gast.' Ze schudde haar hoofd als om te ontkennen dat daar ook maar een greintje aan getwijfeld zou kunnen worden. 'Al had u midden in de nacht aangeklopt.'

Hij aarzelde. 'U bent toch nog wel op zoek naar een tuinman? Hebben er nog anderen op de vacature gereageerd?'

Ze schudde haar hoofd. Hij bleef haar echter onderzoekend aankijken. Ze kon niets impertinents in zijn gedrag of zijn uitdrukking gewaar worden, maar toch voelde het of zij ondervraagd werd. Gejaagd zocht ze in haar brein naar een benadering van de situatie die het initiatief weer aan haar kant zou brengen. Ze vond alleen maar losse gedachten en fragmenten. Wat gebeurde er toch met haar? Wat was er toch aan die man dat haar zo van haar stuk bracht?

‘Wat wilt u dat ik doe?’ vroeg hij haar toen ze verward in de rondte bleef kijken. Verontschuldigend voegde hij er aan toe: ‘Ik neem aan dat u eerst wilt zien of ik wel een goede tuinman ben.’

‘Ja.’ Ze kon zich weer richten op het onderwerp van het gesprek. De man komt gewoon voor de post van tuinman. Daar had ze lang en breed over nagedacht, ze had een heel plan gemaakt toen ze eenmaal besloten had om een advertentie te plaatsen. En vandaag was dat doorkruist doordat die brief van de bank was gekomen. Dat was de werkelijke bron van haar verwarring! Natuurlijk, de man zelf was ook niet alledaags...

‘Er is een probleem ontstaan, nadat ik de vacature op de site van Wwoofers heb gezet,’ begon ze haastig, voordat ze haar overwicht helemaal kwijt raakte. ‘Wij kunnen u voorlopig alleen een positie als vrijwilliger aanbieden, tegen kost en inwoning. Hoe graag ik ook een vaste tuinman zou hebben.’ Ze keek naar hem hoe dat zou vallen. Hij reageerde echter niet en bleef haar aankijken. ‘Ik bedoel,’ ging ze haastig verder, ‘daar hadden we al op gerekend... ik bedoel, dat u voorlopig op het landgoed zou komen te slapen. Alleen... nou ja, er is eigenlijk geen woonruimte voor... voor interne medewerkers.’ Ze koos zorgvuldig haar woorden, beducht om niet uit de hoogte te praten. Want dat gebeurde haar wel eens. Het woord ‘personeel’ vond ze zo denigrerend. In dit geval dan, want de vrouw uit het dorp die dagelijks kwam schoonmaken en als kamermeisje werkte, beschouwde ze wel als personeel.

‘Toen u vanochtend opbelde dat u vandaag zou komen heb ik een bed voor u opgemaakt in de caravan achterin de boomgaard. Het spijt me, dat is het enige wat er momenteel beschikbaar is aan logeerruimte. De gastenverblijven zijn allemaal bezet. Na het seizoen zouden we kunnen kijken of we iets comfortabelers kunnen vinden.’

Hij stak zijn handen op om haar woordenvloed te stoppen, een vage glimlach om zijn brede mond.

‘Dank u wel,’ zei hij. ‘Doet u vooral geen moeite. U doet mij juist een groot plezier met die caravan, mevrouw. Ik slaap het liefst in de tuin of tussen de bomen. Ik heb het niet zo op huizen. Zal ik morgen dan maar meteen beginnen?’

‘Graag,’ zuchtte ze, opgelucht dat het allemaal zo goed uitkwam. ‘De tuin is al weken niet bijgehouden. U kunt morgen uw hart ophalen.’

‘Hij ziet er anders best florissant uit, al is hij wat aan de droge kant. Heeft u de tuin tot nu toe gedaan?’

‘Nee hoor, was het maar waar. Ik heb mijn handen vol aan de gasten, de keuken en alles wat er bij komt kijken,’ lachte ze verontschuldigend.

‘Nee, de tuin laten we door een gepensioneerde uit het dorp doen. Maar hij is oud en kon al een tijd niet komen.’

Hij haalde zijn schouders op.

‘U bent niet graag in een huis zei u? Wilt u me vertellen waarom?’

Ze zag zijn aarzelings; een vluchtige trek van pijn en verdriet leek over zijn donkere gelaat te glijden. Het ging zo snel, ze dacht dat ze het zich verbeeld had, want toen hij zijn mond opende zag zijn gezicht er weer even ondoordringend uit als anders.

‘Ik ben ooit bedolven geraakt onder het puin van mijn eigen huis, mevrouw,’ begon hij met zachte stem. ‘Dat was een hele... benarde ervaring.’ Een trek van grote smart trok over zijn gezicht.

‘Het was geen aardbeving,’ ging hij op lage toon verder. ‘Het was een granaat. Wonder boven wonder was ik ongedeerd, ik was net in de garage bezig, maar mijn vrouw en mijn kind waren dood. Niet door het puin, maar door granaatscherven uiteengereten. Ik heb ze gevonden en begraven. In de tuin, onder de amandelboom. Die bloeide net.’

Bea rilde van afschuw, tranen sprongen in haar ogen. Ze kon niets zeggen, durfde geen geluidje te maken of zich te bewegen.

Na een diepe zucht greep hij het wijnglas en sloeg de inhoud achterover. Ze vulde het direct en hij nam een tweede, grote slok.

‘Neem me niet kwalijk,’ fluisterde hij hees. ‘Het is erg moeilijk om het te vertellen. Ik spreek uw taal, maar ik kan me er niet zo goed in uitdrukken.’

‘Ik begrijp het heel goed,’ fluisterde ze. Ze slikte een snik weg en huiverde. Het waren niet die paar moeizame zinnen die haar zo geraakt hadden. Ze had in haar geest beelden gezien, als flarden van het televisiejournaal, ze had het stof, de hete explosiegassen geproefd, de geuren geroken van opengerukte aarde, verpulverde steen en bloed.

Zonder zijn blik af te wenden vervolgde hij zijn verhaal in korte, monotone zinnen.

‘Door de beschietingen viel de stad langzaam in puin. Ik nam dienst in de plaatselijke militee en leerde in de bergen te vechten. Ik was een natuurtaent, zeiden ze. Ik heb talloze bandieten bij hun kanonnen overvallen en met mijn mes gedood. Ik heb nooit een schietwapen gebruikt.’ Hij lachte even smalend. ‘Het was ook niet moeilijk. Ze waren vrijwel altijd dronken en letten niet op. Hun kanonnen blies ik op met hun eigen handgranaten.’ Een trek van diepe walging maakte zijn gezicht er niet fraaier op. ‘Ik kreeg er genoeg van. Ik trok weg uit de streek. Ik had geleerd hoe ik onzichtbaar moest blijven en leven van wat de natuur biedt. Ik ben lang onderweg geweest en door geen mens gezien. Een tijd later bevond ik me in uw land.’

Opnieuw nam hij, bijna onbeheerst, een teug uit zijn glas. Wederom vulde zij het tot de rand. Hij keek bedremmeld naar zijn glas en toen ietwat schuldig naar haar.

‘Neem me niet kwalijk, ik doe uw kostelijke wijn geen recht. Maar soms is eh...’ hij zocht naar de juiste woorden, ‘het verzwelgen van grote glazen wijn een... opluchting. Een man heeft dat af en toe nodig,’ legde hij omstandig uit.

‘Het is goed,’ stelde ze hem gerust. ‘Ik ben blij dat ik u er een plezier mee kan doen. Maar gaat u door. U kwam in dit land aan en toen?’

‘Ja. Ik reisde ’s nachts door vrijwel onbewoonde streken; ik kon zodoende vele grenzen ongezien passeren. Zonder over de vereiste papieren te beschikken, bedoel ik.’

Hij keek haar aan.

Ze knikte slechts en keek hem recht in de ogen. ‘Wij hechten niet zo aan formaliteiten,’ verklaarde ze kalm. ‘Mijn man en ik beschouwen onszelf vóór alles als wereldburgers.’ Ze glimlachte even. ‘Wij kijken anders naar de mensen. Niet naar wat er op hun papieren staat, of hun geld, of aanzien. Wij kijken naar iemands wezen. Ik heb uw wezen nog lang niet doorgrond,’ bekende ze, ‘maar al in de eerste minuten van onze ontmoeting wilde ik dat u hier blijven zou.’

Hij knikte. Alsof hij niet anders had verwacht.

Het was een test geweest, besepte ze, of ze hem als illegale vluchteling een toevluchtsoord zou bieden of hem juist zou weigeren omdat hij geen paspoort had. Wat haar betreft overbodig, maar hij moest natuurlijk op zijn hoede zijn.

‘Hoe bent u eigenlijk aan onze advertentie gekomen?’

De man haalde zijn schouders op. ‘Ik heb in een stad bij de grens een hotel genomen, kleren gekocht en een paar kranten en tijdschriften om een indruk van het land te krijgen. Ik zocht werk en onderdak. Iemand hielp me op internet te zoeken; zodoende ben ik uw advertentie tegen gekomen.’

‘U heeft maanden lang door Europa getrokken en niemand heeft u ooit gezien?’ ging ze na een korte stilte verder. Het intrigeerde haar hoe deze man had geleefd. In het wild.

‘Weet u, tot een paar jaar geleden was ik een gewone, aardige man. Ik had mijn garage en een goedlopend tankstation, ik zong in een koor, ik sprak vier talen doordat we veel optraden en ik was uitzinnig gelukkig met mijn vrouw en mijn dochttertje. Ik heb eigenhandig mijn huis gebouwd...’ Hij schudde zijn hoofd in een opstandig onbegrip. ‘Kijk hoe ik nu ben. Ik ben alles kwijtgeraakt. Mijn vrouw en kind zijn dood. Mijn garage, mijn auto’s, mijn huis zijn verwoest. Ik ben twee keer zo zwaar geworden, ik zie er uit als een gorilla. Ik heb vele mannen met deze twee handen gedood. Ik heb als een dier in de wilde natuur geleefd van wat ik kon vangen, plukken of stelen.’ Met zijn donkere hoofd in zijn grote handen had hij inderdaad iets van een aapachtige wildeman, in elkaar gedoken tegen de wereld.

‘Is de oorlog in uw land nu afgelopen?’ vroeg Bea, die geen idee had waar hij precies vandaan kwam. Er waren in het oosten zoveel grote en kleine schermutselingen. Ze was niet alleen nieuwsgierig. Intuïtief probeerde ze hem aan het vertellen te houden.

‘Nee.’

‘Waarom bent u eigenlijk deze richting op getrokken?’

Het leek haar een belangrijke vraag, al wist ze niet waarom.

Toen hij niet antwoordde legde ze haar hand nogmaals op zijn arm.

‘Waarom bent u naar dit land gekomen?’

Hij haalde zijn schouders op. Toen ze aandrong door licht in zijn arm te knijpen hief hij zijn hoofd op.

‘Ik weet niet waarom, mevrouw. Ik dacht niet na, ik koos de paden die er veelbelovend uitzagen. Ik werd als het ware wakker toen ik op de oever klom na de grensrivier te zijn overgezwommen. En ik spreek de landstaal. Door mijn zingen in het koor.’

‘Dan bent u feitelijk bijna rechtstreeks hierheen gekomen?’ constateerde ze. Hij glimlachte. ‘Ik hoor in uw stem een grote genegenheid. Ik ben daar erg blij mee, ik kan niet zeggen hoe blij.’

‘Hoe heet u?’

‘Geeft u me een nieuwe naam. De oude hoorde bij een andere persoon. Die ben ik onderweg kwijtgeraakt.’

Ze keek hem broedend op een naam aan. Het zinde haar dat ze hem een nieuwe naam kon geven. Ze besloot hem Don te noemen, naar haar overleden zoon, maar er kwam ‘Angèl’ uit haar mond, in de mediterrane uitspraak. Met grote ogen keek ze naar haar gast, die verbaasd op haar ontsteltenis reageerde.

‘Wat is er?’ vroeg hij toen ze begon te trillen en haar hand terugtrok. Ze schudde haar hoofd, ze kon even niets zeggen.

‘Het is niet echt een naam die bij me past, hè?’ merkte hij goedgemutst op. ‘Je zou dat eerder bij een prachtig meisje of een mooie jongeling verwachten.’ Hij lachte onverwacht en greep haar beide smalle handen, die geheel verdwenen in de zijne.

‘Ik zal het er mee moeten doen, mevrouw,’ verklaarde hij plechtig. ‘Een gegeven naam kunnen we niet meer ongedaan maken.’

Ze zag dat hij heel tevreden was met zijn nieuwe naam. Ze legde zich er bij neer; sommige dingen gingen gewoon hun eigen gang. Deze naamgeving blijktbaar ook, het was kennelijk niet van belang wat zij er zelf van vond, ze had hem zeker alleen zijn nieuwe naam moeten doorgeven. Ze had hem echt blij gemaakt. Dat maakte het meer dan goed dat ze zich gemanipuleerd voelde, door wie of wat wist ze niet.

Achter hen verdween een baan licht uit de tuin.

‘Mijn man gaat naar bed,’ verklaarde Bea. ‘U hebt hem nog niet ontmoet, maar dat komt morgen wel. Ik zal u de caravan laten zien.’ Ze stond bedrijvig op in haar rol van gastvrouw; de vertrouwelijkheid van het gesprek zinderde nog na.

Ze keek om of Angèl haar wel volgde. Hij was vlak achter haar. Hij maakte geen enkel geluid.

Ze doorkruisten de boomgaard bij het licht van de maan; de wolken waren na het onweer gebroken. In de zwarte hemel fonkelden sterren, waartussen wit overstraalde wolkflarden zeilden. Het was voor beiden licht genoeg om bij te lopen, de vrouw in haar vertrouwde omgeving waar ze elke steen, elke boom en struik kende, de man van nature thuis in elk nachtelijk landschap. Ze opende de oude stacaravan, ging naar binnen en stak met klaarliggende lucifers een kaars aan.

‘Er is hier geen elektrisch licht,’ verontschuldigde ze de primitiviteit van het onderkomen. ‘De vorige bewoonster had het niet nodig. Als u wilt...’ ‘Voordat u allerlei moeite gaat doen, dank u, maar ik heb geen enkele behoefte aan elektriciteit. Kaarsen of een olielampje zijn me wel zo lief,’ interrumpeerde hij haar. De caravan schommelde even en kraakte onder zijn zware lichaam.

‘Ha, er is een houtkacheltje,’ merkte hij tevreden op. ‘Mevrouw, het kan niet beter. Precies wat ik het liefste heb.’

Bea lachte kort, met een gelukkige ondertoon.

‘Hier is uw slaapkamertje,’ legde ze uit. ‘Extra dekens liggen in die kist, water om te wassen is er ook, dat komt uit een tank op het dak. Het zal nog wel warm zijn van de zon. Om te drinken staan hier flessen bronwater. Een flesje wijn is er ook, een pakje crackers, kaas...’ Neuriënd trok ze kastjes open, draaide de kraan los om te laten zien dat er stromend water was, raakte alles even aan, streek gordijntjes glad.

‘Mevrouw, ik zal me hier prima thuis voelen.’ Hij was net zo groot als de caravan hoog was en stond ietwat voorover gebogen tegenover haar. Ze straalde. ‘Wel, ik zal u verder alleen laten. Als er iets is kunt u aan de waranda een bel luiden, dan kom ik zo snel mogelijk.’

Met enige tegenzin stapte ze uit de caravan.

‘Ik zal u even thuis brengen.’

‘Nee echt, dat is niet nodig.’

‘Het is misschien niet nodig, maar ik doe het wel,’ lachte hij. Het was een vrije lach. Bea was verrast over de simpele vreugde die haar gast uitstraalde. Ze keek hem in zijn gezicht en besepte dat het kwam omdat hij niet meer op zijn hoede hoefde te zijn. Dat inzicht kwam diep bij haar binnen. De man was een opgejaagd wild dier geweest. Ze had hem misschien geen Angèl moeten noemen, maar Wolf. Helaas, gedane zaken nemen geen keer. Hij was Wolf gewéést, realiseerde ze zich. Zou hij zich vanaf nu ontpoppen als de goddelijke wezens waarnaar ze hem benoemd had?

Ze namen zwijgend met een handdruk afscheid, zoals in de streek de gewoonte was.

4

Terwijl ze voor haar kaptafel haar nachtcrème inmasseerde, wandelde Bea in gedachten met haar gast mee terug, hoe hij door de maanverlichte boomgaard liep naar de geel licht uitstralende caravan, er naar binnen ging, zich uitkleedde en in bed ging liggen.

Ze voltooide haar avondriten, liet een zijden nachtpon over haar dunne, zachte lijf zakken en stapte in het grote bed waar Henry lag te wachten. Ze had aan zijn ademhaling gehoord dat hij nog wakker was.

Hij strekte zijn armen naar haar uit. Nerveus liet ze zich omarmen. Ze was bang voor de opgekropte woede die ze in hem voelde. Ze wist niet goed hoe ze zich moest gedragen om hem niet uit te laten barsten.

‘Je bent helemaal tevreden, merk ik,’ murmelde hij in haar oor.

‘Ja,’ zuchtte ze opgelucht. ‘Alsof iets belangrijks is volbracht. Ik vertel je morgen meer... over die man, maar nu ben ik bij jou.’ Ze kustte het zachte, geplooid gezicht met de dunne haren. Zijn armen, sterk geworden om het gebrek van zijn verlamde benen te compenseren, trokken haar op

zijn pezige lichaam. Zijn handen zochten haar huid, de nachtpon werd in de strijd verfrommeld. Met vereende krachten en toenemende opwinding wurmden ze het ding van haar af en toen waren zijn pyjamajas en -broek aan de beurt. Innig omstrengeld gleed hij als vanzelf in haar.

Bea werd om half zes wakker. Zo oud als ze was joeg het bijna kinderlijke verlangen naar nieuwe dingen in een nieuwe dag haar uit het warme bed. Ze besloot deze keer geen bad te nemen en douchte kort. Het weer was te mooi om binnen te blijven. Op dagen als deze verlangde ze naar een badkuip buiten in de tuin.

Het beloofde warm te worden; ze kleepte zich in een katoenen topje en een korte broek. Haar benen waren mager en bruin en gode zij dank zonder spataderen. Ze droeg geen bh; wat er van haar borsten was overgebleven mocht de naam niet hebben.

Het was tijd om brood te bakken. Het deeg stond in de rijkskast te wachten op haar sterke handen. Ze bestoof het aanrecht met meel, kneedde het weke deeg tot het elastisch werd en vulde broodvormen met de taaie rollen. Nog een uur rijzen, dan konden ze in de oven. Met een mand vol bestek liep ze naar de eetzaal, waar ze de ontbijttafels voor de gasten in orde maakte. Verse tomaten zouden het goed doen. Opgewekt liep ze de tuin in naar de kas. De ruiten waren weken geleden al opzij gezet. De met groene, oranje en felrode vruchten behangen planten puilden aan alle kanten uit het antieke gietijzeren raamwerk. Het plukken van de satijn gladde, warm geurende vruchten had iets sensueels, als het vastpakken van de borsten van een jong meisje. Ze lachte van pure vreugde, voelde de lust in haar lendenen groeien. Wat had ze toch? Ze hadden net gevreeën en nu wilde ze alweer? Op haar leeftijd? Blijkbaar deed dat er niet veel toe.

Ze bracht de mand met tomaten – veel te veel voor het ontbijt, maar ze waren zo heerlijk rijp – naar de eetzaal en snelde terug naar de tuin voor vroege druiven, verse kruiden en misschien al een rijpe perzik.

In de boomgaard bleef ze abrupt staan. Naast de caravan stond Angèl oefeningen te doen, in zijn nakie. Geschrokken trok zich terug.

Gek eigenlijk, ze was zich voortdurend van hem bewust, maar dacht niet echt aan hem. Ze was de boomgaard in gelopen zonder enige benul dat hij daar wel eens bezig kon zijn. O, het brood moet onmiddellijk in de oven, bedacht ze, die was nog niet voorverwarmd! Ze draafde naar de keuken. Op het ovenklokje zag ze dat ze eigenlijk tien minuten te laat was. Nou ja, voor de vroege vogels had ze nog een aangesneden brood van gister, dat kon ze vlak voor het opdienen even in de oven bij de andere opwarmen.

Prompt om acht uur kwamen de eerste gasten de eetzaal binnen, waar Bea triomfantelijk het opgewarmde brood stond te snijden. Niemand zou het verschil met vers brood proeven, wist ze uit ervaring.

Het ontbijt verliep gladjes, tot haar vreugde werden alle tomaten opgegeten. De gasten geksheerden opgeruimd met elkaar en met hun gastvrouw. Henry, die in zijn rolstoel met thee en koffie rondging, was vooral in trek bij de vrouwen. Hij zag er dan ook knap en sexy uit in zijn vaalblauwe hemd en witlinnen broek. Vrouwen hielden van slanke, een beetje tanige mannen met een zongebruinde huid en helblauwe ogen. Dat zijn lange tanden bruin waren van het roken en door zijn dunne haar bruine vlekken op zijn schedel schemerden maakte het alleen maar interessanter.

De gasten gingen na het ontbijt hun eigen gang. De corveeploeg ruimde en waste af onder het zingen van bekende liedjes.

4

Bea liet haar gedachten de vrije loop nu haar aandacht niet meer voor het werk nodig was. Met een zucht nam ze nog een kop koffie. Ze zou iets met die brief moeten doen. Ze ging aan haar bureautje zitten en haalde de brief uit een laatje. Ze vergeleek de cijfers met de laatste bankafschriften. Geërgerd legde ze de hele ordner opzij. De officiële taal klonk dreigend en ze begreep niet alles, maar wel dat het krediet met onmiddellijke ingang werd opgezegd en de uitstaande schuld werd terug-

gevorderd. Binnen vier weken moesten ze het afgelost hebben. Opeens gealarmeerd pakte ze de brief weer en keek naar de ondertekening. De naam zei haar niets, het was in ieder geval niet de naam van de gemoeidelijke bankdirecteur waar ze tot nu toe zaken mee hadden gedaan. Zo te zien was er een nieuwe directeur. Zou het te maken hebben met de machtswisseling in de gemeenteraad? Daar waren ook alle oude, vertrouwde namen uit verdwenen. Ze las elke week de lokale krant en volgde de plaatselijke politiek en cultuur op de voet.

De cijfers klopten in ieder geval, maar daar had ze weinig aan. Het bedrag dat uitstond was veel te hoog om ineens af te lossen. Ze zou met de bank moeten gaan praten. Ze moest deze week toch naar de stad.

Ze besloot later op de dag op te bellen voor een afspraak.

Hoe zou het met Angèl gaan? Dat was momenteel veel interessanter. Ze moest nog wennen aan die naam. Ze maakte zich geen zorgen, ze was gewoon nieuwsgierig. Hij kon zelf voor zijn ontbijt zorgen en was ongetwijfeld bij het kriecken van de dag aan het werk gegaan.

Met het lege kopje vergeten in haar hand stond ze over het in de zon schitterende terras uit te kijken. De hemel was strakblauw; het onweer van gisteravond had geen spoor achtergelaten. Zou ze het gedroomd hebben? Ze snoof de lucht op. Geen spoor achtergelaten!? Hoe kwam ze erbij, de regen had de al weken dorstige aarde gelaafd, alle planten en bomen stonden vernieuwde vitaliteit uit te stralen. De frisse lucht was vol rijke geuren van aarde, planten en zongewarmde kruiden. En mét het onweer was de nieuwe tuinman gekomen. Als dat geen verandering was...

Alsof hij het haar zelf wilde vertellen zag ze hem schutterig de eetzaal via het terras binnenkomen. Nee, niet schutterig. Voorzichtig met zijn grote lijf manoeuvrerend, was een betere beschrijving.

Hij stelde zich voor aan Henry, die na een tijdje zijn verhaal aangehoord te hebben luid moest lachen. Samen keken de twee mannen naar haar. Ze bloosde van hun aandacht. Ergens stak het haar dat ze direct bij hun eerste ontmoeting al zo vertrouwelijk met elkaar waren. Aan de andere kant voelde ze zich gevleid en, ja, bemind, door die twee mannen. Ze besloot nuffig te doen of ze niks gemerkt had.

Nadat ze, min of meer overbodig, het aanrecht blinkend had gepoetst liep ze al redderend aan de al keurig opgeruimde tafeltjes als toevallig naar de terrasdeuren.

‘Bea,’ begon Henry, ‘ik hoorde dat je Angèl zijn naam hebt gegeven. Ik heb begrepen dat hij vanaf nu de verzorger is van de tuinen en in de woonwagen is komen wonen.’

Ze keek Henry aan. Ze hoopte dat hij haar lichte ergernis niet opmerkte. Ze had het gevoel dat hij haar een soort standje gaf dat ze alles alleen bedisselde. Zijn ogen keken echter met een lachrimpeltje er omheen terug. ‘Ja. Het is trouwens geen woonwagen, het is een stacaravan. Zullen we de tuinen in gaan?’

Angèl knikte. In zijn ogen zag ze dat hij al meer van de tuinen had gezien dan ze hem ooit zou kunnen tonen. Die barnsteenkleurige vensters van de ziel vertelden zoveel, dat ze er van duizelde. Gek, gister leken zijn ogen zo donker; nu kon je er bijna doorheen kijken.

Via het terras begonnen ze hun ronde door de tuinen. Met een vanzelfsprekend gemak duwde Angèl de rolstoel over de paden, waar hij stoel en inzittende moeiteloos trappen en treden op en af droeg. Geen van drieën zei iets, tot Angèl op hoge bossages onkruid wees.

‘Hieronder loopt een soort irrigatiegoot. Zonder water, overigens. Weet u iets van de historie van dit landgoed?’

‘Niet veel. Noem me toch Bea, Angèl.’ Haar rappe antwoord sneed de reactie van haar echtgenoot af, die heel wat anders had willen zeggen.

‘Liever niet als het u hetzelfde is. Ik vind het prettiger als ik u mevrouw en mijnheer kan blijven noemen. Ik...’ hij fronste zijn wenkbrauwen van de inspanning om zich goed uit te drukken, ‘ik heb er zelf behoefte aan enige afstand te houden. Ik wil u niet voor het hoofd stoten, ik waardeer uw warmte meer dan u kunt bevroeden. Maar ik heb me ingesteld op een dienstbare rol.’ Met iets hulpeloos in zijn blik keek hij de twee oude mensen aan. Had hij het over kunnen brengen wat hij voelde?

Henry knikte. Voor hem was het begrijpelijk, hij stamde uit een oud adellijk geslacht.

Bea kon Angèls formele houding maar moeilijk aanvaarden.

Uiteindelijk legde ze zich er bij neer: de twee mannen maakten het haar zonder woorden duidelijk dat ze Angèls wens had te respecteren. Het zette een domper op haar vreugde, ze voelde zich terecht gewezen en buitengesloten.

Even later verliet ze de twee met een gemompeld excuus dat ze naar het toilet moest. Op het ouderwetse, marmeren toilet sloot ze zich op en huilde een beetje. Ze wist niet goed waarom. Ze was op een of andere wijze jaloers. Makkend ging ze de was doen. Ze werkte zich in het zweet om haar boosheid een uitlaat te geven. In plaats daarvan welden er nog meer kwalijke gedachten op. Ze veroordeelde zichzelf voor haar rancuneuze gedachten over Henry, maar de demon was los en niet meer te houden. Waarom had Henry nooit iets verteld over die rioleringsgeschiedenis? Hij was na een gesprek in de stad woedend naar huis gereden en van de weg af geraakt. Hij was uit de auto geslingerd, hadden ze haar verteld, en had zijn rug gebroken. Met zijn hoofd was niets mis. Waarom hield hij dingen voor haar verborgen? Ze wilde het weten; ze moest het weten, het landgoed was haar leven. Ze had haar hele familiekapitaal er in gestopt.

Ze besloot grimmig om op onderzoek uit te gaan. Alleen moest ze iemand vinden die de officiële stukken voor haar wilde vertalen, want haar begrip van de landstaal ging niet dieper dan de krant.

Geleidelijk loste haar woede op. Verdriet bleef als droesem achter. Het was echter tijd om met het middagmaal te beginnen. Met behulp van een gast begon ze groenten te snijden. Het was haar uitgesproken wens om eigen verbouwde groenten te gaan serveren, tot die tijd moest ze het doen met de dagelijks gebrachte kistjes van de plaatselijke groothandel. Het werk kalmeerde haar. Toen ze de twee mannen de eetzaal binnen zag komen was haar jaloezie verdampt. Met een natte hand veegde ze een sliert haar uit haar gezicht en lachte hen toe. 'Julie hebben de koffie gemist!'

'We zijn wel op tijd voor een koel, wit wijntje.' Henry bediende Angèl en zichzelf en ze verdwenen weer naar het terras. Bea kon horen dat er een parasol werd uitgeklast.

Er waren maar een tiental gasten op het landgoed gebleven voor het middagmaal. Bea zette schotels, borden en bestek klaar zodat iedereen zichzelf kon bedienen. Haar assistente ruimde intussen de keuken op.

Bea schepte drie borden op en voorzag de twee mannen en zichzelf van het hoofdgerecht, brood, water en wijn. Gedrieën keken ze vanonder een wijde parasol uit over het in de zon zinderende landschap.

Angèl stond soepel op toen ze klaar waren met eten. In een oogwenk ruimde hij de tafel af. Verbaasd zag ze, opnieuw, hoe lenig en stil hij zich bewoog, hoe hij balanceerde op die dikke benen van hem. Bijna zonder geluid, zonder een overbodige beweging gleed hij naar de keuken. Met dezelfde moeiteloze gang kwam hij terug met een doek om de tafel te vegen. Het leek meer op dansen dan op lopen.

‘Ga even zitten, ik wil je mijn plannen vertellen. Onze plannen.’

‘Jaja,’ mompelde Henry. Bea wierp een snelle blik naar hem met een waarschuwing er in. Ze dulde nu geen onderhuids gezaag aan haar stoelpoten.

Angèl ging zitten. Zou hij haar ergernis hebben gezien?

Gedecideerd begon ze: ‘Om te beginnen wil ik al ons voedsel en fruit zelf verbouwen. Verder wil ik de siertuinen uitbreiden. Ik kan het niet allemaal alleen aan sinds onze tuinman uit het dorp niet meer kan komen. Ik wil de bloementuin graag groter maken. Thema tuinen, kleurcomposities, een watertuin. Dan nog de boomgaard. Die is verwaarloosd en er kunnen soorten bij. Voor de wijn hebben we een contract met een wijnboer in het dal. Zij zorgen al generaties lang voor het onderhoud, de pluk en het wijnmaken. Zij verkopen onze wijn ook. Tot onze volle tevredenheid.’

‘Dat is heel wat.’

‘Dat weet ik, Angèl, je hoeft het niet alleen te doen. Ik heb ook vrijwilligers te hulp gevraagd. Er is alleen een kundige leiding in de tuin nodig.’ ‘Hoe weet u dat ik kundig ben?’

De vraag verwarde haar. Ja, hoe kwam ze daar eigenlijk bij? Hij had gezegd dat hij automonteur en soldaat was geweest.

Ze kwam tot een besluit: ‘Dat weet ik omdat je op de vacature bent

gekomen. Verder door wat je gister zei toen we op de regen stonden te wachten.'

Hij knikte. Ze had de juiste antwoorden gegeven, althans dat gevoel kreeg ze. Het stemde haar opgetogen, tegelijk was er een soort wrevel. Waarom moest ze telkens getest worden? Zij was toch degene die de scepter zwaaide?

Voordat ze iets kon zeggen vroeg Angèl aan Henry: 'Wat weet u van de historie van dit landgoed, mijnheer?'

Henry nam zijn pijp uit zijn mond. 'Volgens de makelaar is dit landgoed tussen de twee en drieduizend jaar geleden door Romeinen of hun voorgangers, de Etrusken, gesticht. Niet dit huis, hoor, of niet helemaal. Deze vleugel is halverwege de negentiende eeuw gebouwd door een rijke familie. Het had lang leeg gestaan toen we het kochten.'

'Hoe lang woont u hier al?'

'Zes jaar.' Henry wees met zijn pijp naar een steiger rond een onbewoonde vleugel van het gebouw zonder kozijnen. 'Ik was nog aan het verbouwen.'

De tuinman bleef Henry met een ondoorgrondelijke blik aankijken.

'Ik ben niet van de steiger gevallen, als je dat denkt.'

'Wat is er dan met u gebeurd?' Bea kon de woorden bijna niet verstaan, zo zachtjes werden ze uitgesproken.

'Ik ben met mijn auto van de weg geraakt.' Hij had er duidelijk moeite mee om het te bekennen.

De tuinman bleef hem aankijken. Ongeduldig legde Henry zijn pijp weg en haalde zijn schouders op. 'Als je het dan wilt weten: ik kwam van een bespreking met de gemeente. Ze wilden ons dwingen een aansluiting op de nieuwe riolering te nemen, maar dat is bijna twee kilometer hier vandaan. Ik was kwaad, ik heb te hard gereden, denk ik.'

'Het spijt me, mijnheer.'

'Mij ook,' gromde Henry uit zijn humeur.

'We kunnen het gesprek misschien later voortzetten?' stelde Bea voorzichtig voor.

Henry schudde zijn hoofd.

‘Nee, we maken het gesprek af. Dat Angèl naar mijn invaliditeit vraagt is pijnlijk, maar ik kan er niet omheen. Zo is dat, gewoon. Schenk nu maar een wijntje in.’ Geagiteerd stopte Henry zijn pijp weg, merkte dat hij nog brandde en gooide hem in een schrikreactie op de grond.

Angèl raapte hem op, klopte hem leeg en legde hem op de tafel.

De wijn kalmeerde Henry. Zijn hoogrode kleur zakte en de diepe vouwen verdwenen uit zijn gezicht.

‘Wat Angèl me van het irrigatiesysteem heeft laten zien, Bé, is grotendeels nog intact. Wonderlijk eigenlijk, we wonen hier al zes jaar, maar dat hele systeem van goten en duikers is, tot vanmorgen, ons volkomen ontgaan. Nota bene het eerste waar de nieuwe tuinman mee aan komt dragen is een geheel intact, overwoekerd bevoeiingsstelsel.’

‘Misschien hebben andere tuinlieden er wel van geweten, misschien hebben ze er niet bij stilgestaan wat het was,’ relativeerde de tuinman. ‘Het ligt er al langer dan tweeduizend jaar.’

‘Ja, de Romeinen bouwden voor de eeuwigheid.’

Angèl knikte bedachtzaam. ‘De boomgaard is erg verwaarloosd, mevrouw. Er staan een paar bijzondere vruchtbomen tussen. Die krijg ik wel weer dragend. Als u echter meer fruit wilt, zullen we ergens een geschikte plek voor fruitbomen moeten zoeken. De moestuin kunnen we beter op een andere plaats maken, ergens waar nu weiland is. Waar de aarde dieper is. Van de huidige moestuin kunnen we dan een kruiden- en bloementuin maken, door wat er al staat uit te breiden.’

Met glanzende ogen hoorde Bea hem aan. Voor haar geestesoog ontvouwde zich in geuren en kleuren wat hij bedoelde.

‘De bloementuin is goed zoals hij is, mevrouw. Ik zou daar niet teveel in veranderen. Er is een evenwicht dat ik met weinig ingrepen kan handhaven. De kassen kunnen daarentegen wel wat onderhoud gebruiken. De grond raakt er uitgeput, er zijn de eerste sporen van ziektes te zien aan de gewassen. Er zijn veel ruiten gebroken doordat de sponningen zijn gaan roesten.’

Bea knikte, dat had ze ook gezien. ‘En mijn plannen om voor alle gasten genoeg groenten te verbouwen?’

‘Tja,’ antwoordde Angèl. ‘Daarvoor heeft u eerder een boer nodig dan een tuinman. Heeft u trouwens wel zoveel grond? U heeft er minstens een paar hectare voor nodig.’

‘We hebben zeshonderddertig hectare,’ zei Bea parmantig. ‘Ons land loopt van de Waterberg af helemaal tot aan de zee. We hebben een eigen baaitje met een strandje. Ons riviertje komt er in uit.’

‘Mijn vrouw is er trots op dat we zo’n groot landgoed hebben. De helft is wild terrein, er is een groot bos bij, ongeveer dertig hectaren wijngaarden, twee boerderijen die we verpacht hebben en nog allerlei weilanden en waardeloze stukjes. Aan echt bebouwbare grond hebben we ongeveer twintig hectaren, die zijn verhuurd als weiland,’ vulde Henry laconiek aan.

Angèl trok zijn wenkbrauwen op. ‘Zoveel grond! Voor het verbouwen van groenten kunt u het beste een perceel nemen vlak in de buurt van het huis. Een stuk met een dikke laag aarde en water in de buurt.’

‘Er zijn bronnen die het hele jaar door water geven. Het water loopt nu ongebruikt in het riviertje,’ merkte Henry op.

‘Ik heb een stuk land op het oog, maar dat is verhuurd,’ onderbrak Bea hem, geërgerd dat Henry al die gegevens paraat had, terwijl zij eigenlijk geen overzicht had waaruit het landgoed bestond.

‘Is de huur per jaar, mevrouw?’

Zou Angèl het gemerkt hebben?

‘Inderdaad, we spreken elk jaar in september af wat er verhuurd wordt.’

‘Dan kunt u in het najaar een goed stuk weiland laten scheuren. Ik ben alleen niet de aangewezen persoon voor het verbouwen van groenten. Ik ben geen boer of tuinder.’

‘Je klinkt wel alsof je er verstand van hebt,’ antwoordde Bea weerspannig. Ze wilde dat hij haar plannen ging verwezenlijken. Het was moeilijk te verkroppen dat hij niet alles wou doen.

Het leek wel of hij haar gedachten kon raden, of anders stond het kennelijk op haar gezicht te lezen, want hij gaf het haar meteen terug.

‘Mevrouw, ik ben zelfs geen tuinman van beroep. Ik heb tijdens mijn zwerftocht in de bergen de natuur leren kennen, ja. Voor het verbouwen

van groenten heeft u een vakbekwaam iemand nodig, die geleerd heeft hoe je dat moet doen.’ Hij ging verzitten om zijn grote handen open op tafel te kunnen leggen.

‘De tuinen, ja, daar kan ik wat voor betekenen,’ vervolgde hij zachtjes. ‘Dat stond ook in de advertentie: “Tuinman gevraagd voor onderhoud van oude tuinen”. Wat u wilt zijn goede plannen. Het land zal u welwillend alles geven wat u vraagt. Ik zal er ook mijn best voor doen. Maar ik weet helaas echt niet hoe en wanneer ik worteltjes of spinazie moet zaaien,’ voegde hij er met een verlegen lachje aan toe.

Ze keek hem aan; langzaam welden er tranen in haar lichtgrijze ogen op. Beschaamd verborg ze haar gezicht in haar handen. Henry legde zijn droge hand op haar gespannen bovenarm. Ze zuchtte diep, keek dapper door haar tranen heen naar Angèl, die haar met een ondoordringelijke blik aan zat te kijken.

‘Neem me niet kwalijk,’ fluisterde ze. ‘Ik vroeg teveel. Ik eh... we zullen het doen zoals je zegt.’ Ze stond bruusk op. ‘Excuseer me,’ fluisterde ze gesmoord en vluchtte naar binnen.

‘Mijn vrouw is niet gewend haar zin niet te krijgen.’ Henry keek met een ietwat spijtige blik zijn gade na. ‘Over het algemeen leidt dat niet tot aanvaringen, omdat ze haar wensen meestal zelf weet uit te voeren. Het lijkt erop dat haar plannen voor het verbouwen van ons voedsel een eigen leven zijn gaan leiden, ze heeft eventjes het inzicht in de verhoudingen verloren. Het trekt wel weer bij.’

‘U bent een wijs man,’ antwoordde Angèl.

Henry glimlachte wrang. ‘Mijn dwarslaesie heeft me veel geleerd. En nog meer afgeleerd. Na mijn ongeluk heb ik me moeten wijden aan wat ik met mijn hoofd kon doen in plaats van met mijn armen en benen.’

Angèl knikte, stond op en zette zijn handen op het tafeltje.

‘Kan ik nog iets voor u doen?’ Het klonk of hij er opeens genoeg van had en weg wilde.

Henry schudde zijn hoofd en boog even in erkenning.

‘Dan ga ik de tuin in.’ Bijna meteen was hij weg. Het leek wel of hij zijn lichaam niet hoefde te bewegen, dat het zich als rook verplaatste.